

Escenaris del despropòsit

Són centenars els projectes urbanístics o obres ja en marxa que poden tenir conseqüències ecològiques catastròfiques sobre el litoral valencià o que amenacen de saturar completament zones ja explotades. En aquestes pàgines, fem un breu repàs a algunes de les promocions immobiliàries que més polseguera han alçat, de nord a sud del País Valencià.

Peníscola. El seu Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) està en vigor des de l'any 1977. Aquest pla declara urbanitzable pràcticament tot el terme municipal. Tota la franja litoral al nord del poble, fins a Benicarló, a quatre quilòmetres, està urbanitzada sense cap tipus d'ordenació. Ara, corre perill la part de la marjal de Peníscola que està per urbanitzar, i, sobretot, la part litoral sud del terme, on comença la serra d'Irta (vegeu requadre). Hi ha autèntics desficiats urbanístics, com ara la completa urbanització de les Talaies, les muntanyes a l'interior del terme on comença la serra d'Irta.

Torreblanca. L'alcalde, del PP, que governava amb el PSPV i el Bloc, va canviar d'aliat a finals de novembre passat, i va passar a manar amb el suport d'un partit independent de dreta, Convergència i Progrés. L'interès en la urbanització de tres quilòmetres de platja verge al nord del terme municipal podria ser l'epicentre d'aquest sisme polític. L'homologació urbanística per a aquest paratge, una de les poques platges verges del litoral del País Valencià, aprovada pel PP, el Bloc i el PSPV, estableix uns criteris de construcció inusualment restrictius.

Borriana. Dues empreses pugnen per construir una macroubanització de luxe al llarg de dos quilòmetres de costa. "La mateixa Conselleria d'Obres Públiques reconeix que aquesta zona és inundable", indica José Luis Ramos.

Canet d'en Berenguer. L'Ajuntament d'aquesta petita localitat costanera governada per Esquerra Unida ha aprovat per unanimitat una revisió del PGOU que amplia en mig milió de metres quadrats la superfície urbanitzable. Els responsables municipals apel·len reiteradament a la riquesa que crearà l'expansió urbanística.

Cullera. L'Ajuntament d'aquesta localitat vol construir en tot el litoral lliure que resta, tot modificant el límit del parc natural de l'Albufera per construir en una platja verge que hi ha dins del parc i que conserva l'última zona de dunes naturals entre València i Santa Pola.

La Marina Alta. "Abans, ací hi havia el model americà, d'urbanitzacions, però ara s'imposa el model Benidorm a pobles de la Marina com ara Moraira, Dénia, Xàbia o Calp. Els darrers tres o quatre anys la situació se n'ha anat de mare". Toni Roderic critica així el ritme frenètic de construcció en aquesta comarca. Hi ha múltiples conflictes. Les faldes del Montgó, declarat parc natural l'any 87, estan pràcticament urbanitzades. A més, es construeix sense control. Al Montgó hi ha 20.000 cases i cap no té clavegueram. Ara, la Conselleria de Medi Ambient ha declarat mesures cautelars per frenar la construcció mentre elabora el Pla d'Ordenació dels Recur-

sos Naturals (PORN) d'aquest paratge. Els dos ajuntaments afectats per aquesta protecció, Xàbia i Dénia, pressionen perquè la protecció siga la més suau possible. Toni Roderic evidencia la urgència del PORN: "Estem en un moment fonamental perquè amb el PORN es pot parar el desgavell urbanístic. És l'última oportunitat".

A Xàbia, els grups d'oposició han denunciat el projecte d'una urbanització de luxe a la partida de la Umbria i la tala d'arbres en un dels futurs corredors biològics del Montgó. També podria estar amenaçat el Portitxol, una de les darreres cales verges del País Valencià. L'anterior equip de govern (centristes, PP, Bloc i PSPV) va decidir protegir 400.000 metres quadrats d'aquest paratge. El PP va presentar el passat mes d'octubre una moció de censura conjunta amb dos partits independents per can-

viar l'equip de govern. El Partit Popular ja ha manifestat que li sembla "exagerada" aquesta protecció.

Amb aquest creixement desorbitat s'agreugen, a més, problemes endèmics de la comarca. La manca d'aigua, per exemple, és crònica. Dénia va estar des de juliol fins a desembre de l'any passat sense aigua potable.

Els problemes, no obstant això, no són privatis del litoral. El ciment s'estén com una taca d'oli. "La pressió urbanística va cap a dins. Al primitiu turisme dels anys 70 de jubilats alemanys, anglesos i holandesos ja no li renta viure a la costa perquè ha pujat el nivell de vida i ha disminuït la qualitat. Aquesta gent és la que està comprant a la part interior de la comarca, fa ja deu anys que és impossible comprar res en aquestes zones", descriu Roderic. Alguns dels pobles de la part interior de la Marina

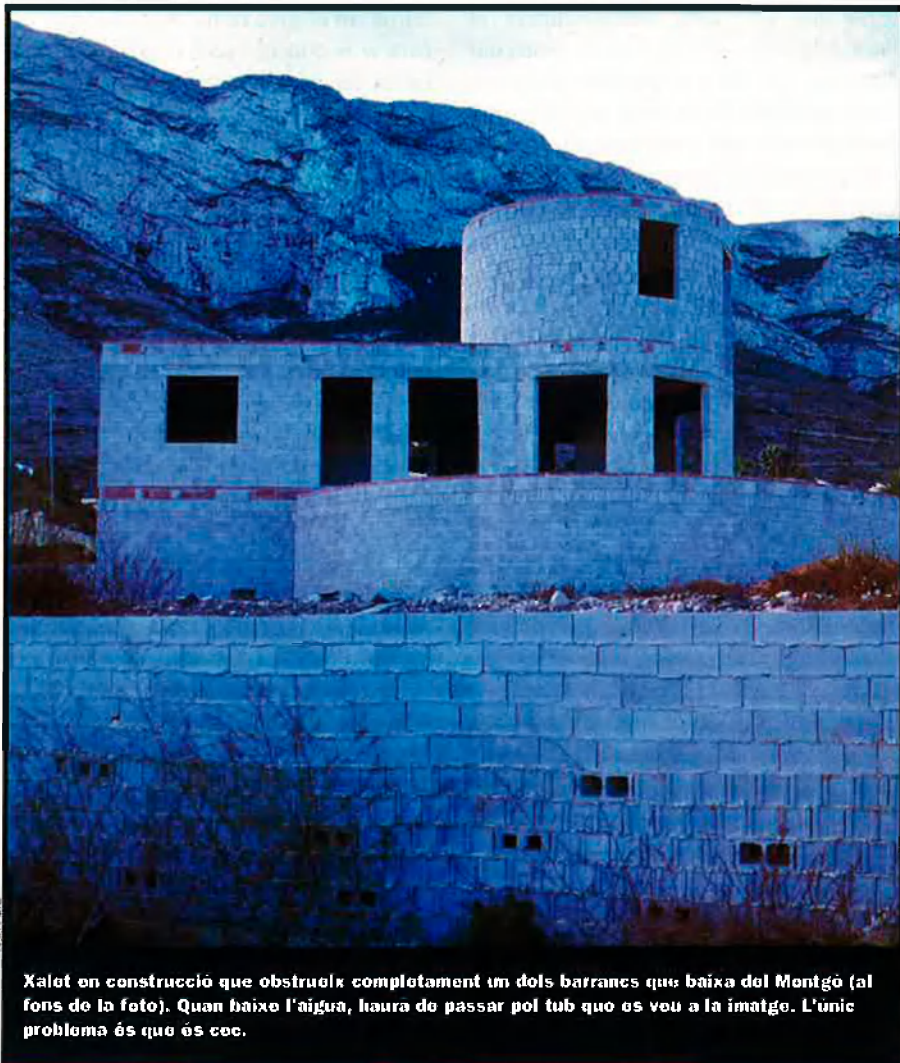
Alta han viscut els darrers mesos mocions de censura que han sacsejat el mapa polític de la comarca. Per a Roderic, "la pressió explica també aquests moviments polítics".

Alacant. A la cala Cantalar, al Cap d'Horta del terme d'Alacant, hi ha un projecte de reparcel·lació per començar les obres d'una urbanització. El Pla General d'Ordenació Urbana d'Alacant la declarava com a no urbanitzable. Però el consistori (en mans del PP) ha aprovat una unitat d'actuació per construir una urbanització. És una de les darreres zones verges d'Alacant i té un valor ambiental considerable. Els ecologistes denuncien també que en cas que no s'impugne el Pla Especial de Protecció de l'illa de Tabarca que va aprovar l'Ajuntament l'estiu passat, es consolidarà legalment la construcció de dues urbanitzacions ara en marxa en aquest paratge, protegit per la Unió Europea pels seus valors ambientals.

Elx. L'Ajuntament d'aquesta ciutat (PSPV) ja ha concedit llicència d'obra a una urbanització de 1.200 cases vora les Salines del Pinet, just on comença el parc natural de les Salines de Santa Pola. Tot i això, diverses instàncies públiques han reconegut que aquestes construccions tindran un gran impacte sobre el parc natural.

Torrevel·la. És una de les ciutats que més ha crescut els darrers anys a l'estat espanyol. Els anys 1988 i 1989 va créixer, en termes absoluts, més que València. "Després del boom de Benidorm, Torrevel·la és el paradigma del desenvolupament desbocat. Ha crescut sobretot a la costa", valora Patxi Esquembre, portaveu dels Verds a Alacant.

Oriola. Aquesta és una ciutat d'interior, però que arriba a la mar, gràcies a l'extensió del seu terme municipal, el més gran del País Valencià. La franja marítima d'aquesta localitat és íntegrament urbanitzable. "A Oriola, han pensat que la costa és la gallina dels ous d'or", diu Esquembre.

Xalet en construcció que obstrueix completament un dels barrancs que baixa del Montgó (al fons de la foto). Quan baixe l'aigua, haurà de passar pel tub que es veu a la imatge. L'únic problema és que és coc.

Miquel Calvet